

Voortgang en vervolg Norm voor Opdrachtgeverschap ZOU

Inleiding

In 2018 heeft het Rijk via het landelijk programma 'Zorg voor de Jeugd' alle jeugdhulpregio's de opdracht gegeven om in een plan aan te geven op welke manier de 'transformatie' jeugd in de regio gestalte krijgt. Onze regio Zuid-Oost Utrecht (hierna: ZOU) heeft hiervoor de Transformatieagenda Jeugdhulp Zuidoost Utrecht opgesteld waarvoor het Rijk middelen beschikbaar stelde. Van 2019 t/m 2021 heeft de regio uitvoering gegeven aan deze transformatie-agenda, middels diverse voortgangsrapportages bent u hierover steeds geïnformeerd.

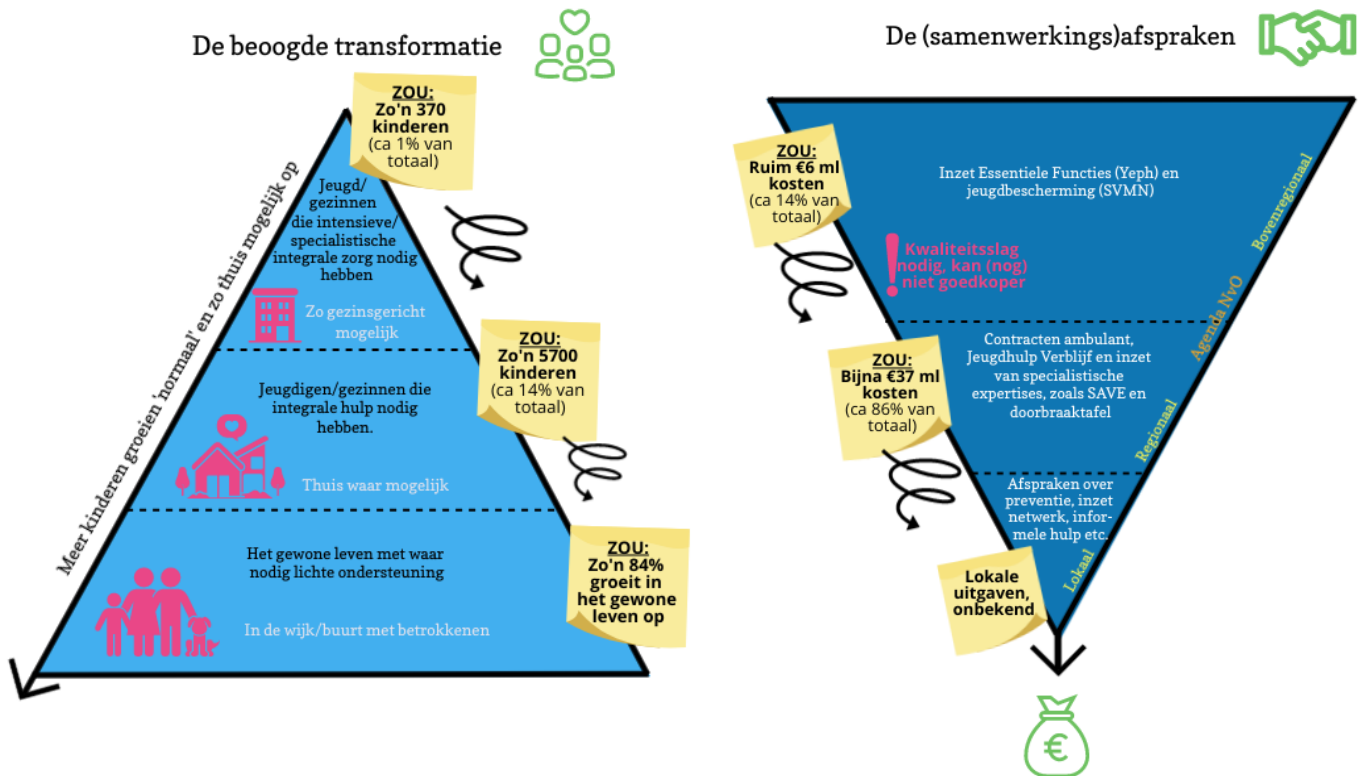
Om de landelijke ambitie voor **"kwalitatief goede zorg en ondersteuning voor inwoners die aansluit bij de behoeften en mogelijkheden van jeugdigen, ouders en gezin én die betaalbaar is, nu en in de toekomst"** waar te maken, zijn duurzamere afspraken nodig tussen gemeenten. Op initiatief van de VNG is daarom besloten dat de gemeenten in elke jeugdzorgregio een Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) Jeugd opstellen, waarin lange-termijnafspraken over samenwerking binnen de jeugdzorgregio worden vastgelegd. Najaar 2021 is in de regio ZOU deze NvO Jeugd opgesteld en door alle raden vastgesteld. Deze incorporeert de eerdere Transformatieagenda Jeugd. De overgebleven middelen zijn tevens overgeheveld naar de NvO, maar voor de NvO zijn door het Rijk geen extra middelen beschikbaar gesteld. Onderdeel van de NvO Jeugd is een meerjarige Regionale Agenda. Deze agenda geeft richting aan de vernieuwing die nodig is om de jeugdhulp regionaal te verbeteren. De agenda bevat op hoofdlijnen de stimulerende maatregelen en projecten die uitgevoerd worden om de transformatie te realiseren. Ieder jaar beschrijven we de voortgang op deze projecten en brengen we in beeld op welke wijze we het komende jaar aan de slag gaan.

Met deze rapportage informeren wij u over de voortgang van de Regionale Agenda in de NvO in 2022 en beschrijven we waaruit de inzet tot en met 2023 bestaat om de doelstellingen te behalen. Bijgaand vindt u tevens een beknopte samenvatting.

Norm voor Opdrachtgeverschap – onze Regionale Agenda

De regio ZOU heeft als gezamenlijke opgave geformuleerd te zorgen voor een zorglandschap dat alle jeugdigen en gezinnen in de regio toegang geeft tot de juiste ondersteuning en hulp wanneer dit nodig is, op basis van hun ondersteuningsbehoefte, zo dichtbij mogelijk in het ‘normale leven’ en met zo min mogelijk onderbrekingen.

De beweging die we als regio voor ogen hebben is weergegeven in onderstaande linkse piramide. We willen dat meer kinderen zo ‘normaal’ mogelijk opgroeien, met eventuele ondersteuning en hulp zo nabij en thuis mogelijk. Zoveel mogelijk kinderen/gezinnen in het onderste en middelste deel van de piramide dus.

In de piramide rechts is het niveau en verband waarop we hiervoor samenwerken en inkopen als gemeenten en als regio weergegeven. Zo werken we in bovenregionaal verband samen op het bovenste deel van de piramide (specialistische zorg aan kinderen/gezinnen), in regionaal verband op het middelste én bovenste deel van de piramide (hulp en specialistische zorg aan kinderen/gezinnen) en zet iedere gemeente lokaal in op het onderste deel van de piramide. We beogen hierin een kwaliteitsslag: meer kinderen/gezinnen ontvangen betere effectieve zorg. Dit kan niet altijd goedkoper omdat daarvoor investeringen en inspanningen nodig zijn. We streven er echter wel naar dat in de toekomst minder kinderen jeugdhulp nodig hebben met mogelijke kostenbesparingen als gevolg. In deze rapportage lichten we toe hoe we met de regionale NvO bijdragen aan de beoogde transformatie:

De NvO komt voort uit de regionale samenwerking in ZOU en focust zich op kinderen/gezinnen die hulp en (specialistische) zorg nodig hebben, waarbij de gezamenlijke inzet eraan bij moet dragen dat de hulp zo passend, integraal, nabij en thuis mogelijk is en wanneer hulp buiten het gezin tijdelijk wel nodig is dat deze zo gezinsgericht mogelijk is.

Om dit waar te maken bevat de NvO een Regionale Agenda met vier speerpunten. Hieronder beschrijven we de kern en voortgang per speerpunt. Daarna beschrijven we hoe we verder gaan.

VOORTGANG REGIONALE AGENDA NvO

Speerpunt 1. Versterken Lokale Teams

“De juiste passende integrale zorg, zo thuis en nabij mogelijk”

Lokale teams zijn dé spil in de hulp en ondersteuning aan de inwoners en in het bijbehorende zorglandschap. Zij zorgen tijdig voor de juiste passende integrale ondersteuning en zorg, zo thuis en nabij mogelijk. Dat doen zij allereerst samen met het gezin, het netwerk van het gezin en informele en formele hulporganisaties. Een van de speerpunten in de NvO is daarom het versterken van deze lokale teams, zodat deze goed in staat zijn om bovenstaande waar te maken. Om de teams te versterken is het onderstaande geïnitieerd.

Implementeren Coördinatie van Zorg

Al in 2019 is door de regio gekozen voor het werken conform Coördinatie van Zorg vanuit de gedachte 1 gezin, 1 plan en 1 regisseur door procesregie vanuit het lokale team te voeren wanneer een gezin dat niet kan of wil doen. Dit vanuit de visie dat de professionals van deze teams het beste de spil kunnen vormen voor inwoners, gezinnen/netwerk en samenwerkingspartners. Als spin in het web activeren zij de eigen kracht van inwoners en hun netwerk, zetten zij die zorg in die nodig is en zijn ze aanspreekpunt voor de inwoner/samenwerkingspartner en monitoren en evalueren ze. In 2020 en 2021 is daarom geïnvesteerd in het aanbieden van het trainings- en implementatieprogramma 1Gezin1Plan1Regisseur (1G1P1R) voor alle lokale teams.

Het volgende is geïnitieerd en gerealiseerd:

1. De trainingen zijn aan alle medewerkers van de lokale teams geboden (Jeugd en soms Wmo), kennis en vaardigheden m.b.t. de werkwijze 1G1P1R zijn daarmee vergroot.
2. Er zijn aandachtsfunctionarissen per lokaal team aangewezen en mogelijkheden voor coaching en hulp bij implementatie ingezet per lokaal team.
3. Er is een regionale trainerspool samengesteld met medewerkers uit de lokale teams. Zij zijn opgeleid als trainer 1G1P1R. De trainerspool verzorgt de basistraining voor nieuwe medewerkers.
4. In 2022 zijn en worden verschillende verdiepingsmodules aangeboden gericht op procesregie bij onveiligheid. Dit is zowel een verdieping op de werkwijze 1G1P1R als een voorbereiding op aankomende taken op het gebied van veiligheid voor lokale teams vanuit het landelijke Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Voor meer informatie zie speerpunt 3.

Inbedden samen oplopen/toegankelijkheid extra expertise

Lokale teams kunnen het niet alleen. Om tijdig de juiste passende ondersteuning en zorg in te schatten en in te zetten zijn professionals van lokale teams geholpen bij aanvullende kennis en kunde, van het netwerk om gezinnen heen, van informele hulporganisaties en samenwerkingspartners en van specialistische aanbieders. Ook voor de toeleiding naar zorg, zoals zorg bij onveiligheid en wanneer kinderen tijdelijk niet thuis kunnen wonen, zijn lokale teams aangewezen op specialistische organisaties en aanbieders. Vroegtijdig samen oplopen met deze samenwerkingspartners draagt bij aan de juiste inschatting en efficiënte en effectieve inzet van de meest passende hulp.

Daarom is het volgende geïnitieerd en gerealiseerd:

1. We maakten afspraken met SAVE om letterlijk op locatie samen te werken met lokale teams rondom (on)veiligheidscasuïstiek rond gezinnen en zo escalatie te voorkomen. Ook verhelderden we samen de samenwerk afspraken;

2. We implementeerden een nieuwe werkwijze met de Verblijfsaanbieders om 1 toegang tot verblijfsaanbod te organiseren, genaamd het Knooppunt;
3. We maakten met deze Verblijfsaanbieders ook afspraken om op locatie samen te werken met lokale teams rondom complexe (risico)casuïstiek en het samen oplossen in het voorkomen van verblijf waar dit passend is voor kinderen/gezinnen;
3. We analyseerden de evaluatie van de Doorbraaktafel Jeugd en kwamen tot een plan voor doorontwikkeling, waar we het komende anderhalf jaar op inzetten;
4. We maakten afspraken met het Expertiseteam van YEPH over hun inzet van expertise ter voorkoming van uithuisplaatsingen;
5. We werken met bovenstaande partners samen aan een visuele wegwijzer die professionals rondom complexe casuïstiek helderheid geeft wie ze waarbij en wanneer het beste kunnen betrekken tbv een heldere integrale analyse en plan voor inzet van hulp en samenwerking. Deze is in oktober 2022 af.

Handreiking afweging inzet jeugdhulp

Samen met de lokale teams is een handreiking ontwikkeld dat hen helpt in het maken van de afweging of de inzet van jeugdhulp gaat helpen voor het oplossen van het probleem Welke hulp is passend en wat valt onder de Jeugdwet en wat niet? Hebben we een gedeeld beeld en wat zegt de wetgeving / jurisprudentie hierover? Er was vraag naar een tool die de consultants in de praktijk kan helpen om een juiste afweging te maken. Deze tool is ontwikkeld in samenwerking met lokale teams en juristen. De afgelopen en komende maanden werd en wordt de tool verder getest door lokale teams en aangescherpt waar nodig, wederom in nauw overleg met professionals en samenwerkingspartners, zoals het onderwijs.

Resultaat

Om te weten of bovenstaande inspanningen ook daadwerkelijk leiden tot passende zorg en ondersteuning willen we ook ervaringscijfers en -verhalen ophalen van inwoners en samenwerkingspartners. Eind 2023 kunnen we u hier inzage in geven, daarvoor is het nu nog te vroeg.

Speerpunt 2. Regie op veiligheid

“Meer regie door lokale teams bij onveiligheid in het vrijwillig kader”

Om escalaties in (tijdelijk) onveilige gezinssituaties te voorkomen is het nodig dat Lokale Teams ook regie (kunnen) nemen in zaken in het vrijwillig kader waar veiligheid problematisch is, daar waar nu soms SAVE aan zet is. Dit omdat professionals van Lokale Teams dicht bij kinderen en gezinnen staan en zij mogelijkheden hebben om tijdig en nabij passende hulp en ondersteuning te organiseren voor een opgroeiomgeving die ook veilig (genoeg) is. Maar ook hiervoor geldt: dit kunnen zij niet alleen. Voor deze gezinnen met vaak complexe problematiek en daar door betrokkenheid van meerdere ketenpartners, is stevige procesregie extra van belang. Daarbij is samenwerking met partners die specifieke een taak hebben bij onveiligheid in gezinnen cruciaal, zoals Veilig Thuis en eventueel ook een GI of de reclassering. Hiervoor is het cruciaal dat professionals van de lokale teams de kennis en kunde hebben om met deze partners goed te kunnen samenwerken.

De inzet en resultaten het eerste half jaar:

1. In afstemming met de coördinatoren van de lokale teams is een aanbod gecreëerd met trainingen voor het kunnen voeren van procesregie in zaken waar onveiligheid speelt. Daarnaast werd door de lokale teams goed gebruik gemaakt van het aanbod van bovenregionale trainingen onder de noemer ‘Werken aan veiligheid’. Per gemeente/lokaal team zijn hiertoe keuzes gemaakt. Enkele gemeenten hebben deze trainingen reeds afgerond, anderen zijn reeds gestart of moeten nog starten in het najaar 2022. Voor aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling waren trainingen beschikbaar om binnen de eigen gemeente de implementatie en borging te versterken.
2. Per gemeente is in samenwerking tussen beleid en uitvoering de Zelfscan ingevuld, die inzicht geeft in waar de lokale teams staan in het bieden van regie op veiligheid in het vrijwillig kader. De resultaten worden geanalyseerd en besproken, waaruit vervolgacties worden gedestilleerd.
3. Vanaf 1 maart zijn lokale teams gestart met een pilot waarin Veilig Thuis (VT) voortaan binnengekomen meldingen rechtstreeks doorzet naar het lokale team, zonder dat zij deze eerst bekijken. Voorheen gingen deze meldingen naar SAVE, waarna SAVE het lokale team betrok. Met deze aangepaste werkwijze heeft lokaal de regie of en wanneer zij SAVE betrekken voor advies in een casus. De verwachting was dat deze verandering niet tot een toename in het aantal meldingen zou leiden en uit de huidige cijfers blijkt dat ook. Per maand evalueren we met lokale teams, SAVE en VT de voortgang op de pilot. Deze gesprekken leiden tot scherpere processen en werkafspraken tussen deze samenwerkingspartners.

Resultaat

Op dit moment kunnen we nog niet zeggen dat alle professionals van de lokale teams de rol van procesregisseurs in het vrijwillig kader volledig kunnen uitvoeren in casuïstiek met veiligheidsproblematiek. De trainingen zijn nog niet overal uitgevoerd en de pilot is nog lopende. Een dergelijke taakverbreding vergt tijd en aandacht voor concrete resultaten eenduidig en helder zijn. Wel zien we dat het aantal SAVE begeleidingen het afgelopen half jaar is afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Deze observatie moeten we echter nog verder bespreken en duiden, ook in relatie tot trajecten in het gedwongen kader; wat betekenen de cijfers die we zien echt voor kinderen/gezinnen?

Speerpunt 3. Zo thuis mogelijk

“Meer kinderen groeien thuis op of ontvangen zo gezinsgericht mogelijke hulp”

De regio ZOU heeft de ambitie om nog meer kinderen thuis te laten opgroeien en daar waar ((hoog)specialistisch) verblijf het meest passend is dit verblijf zo gezinsgericht en effectief mogelijk richten op stabiliteit (gezinsvorm) ofwel tijdige uit- of doorstroom naar huis of zelfstandigheid. Wanneer verblijf de best passende oplossing is, wil de regio zorgen dat de voorzieningen nadrukkelijker bijdragen aan wat voor kinderen en jongeren belangrijk is: veiligheid, ontwikkeling, regie, met toekomstperspectief en gezinsgericht. Om aan deze ambitie bij te dragen is onderstaande geïnitieerd.

Implementatie overeenkomst en ontwikkelopdracht jeugd verblijf

Per 1 januari 2022 hebben de gemeenten in de regio Zuid Oost Utrecht (ZOU) een overeenkomst afgesloten voor de dienstverlening Jeugd Verblijf. Bij deze overeenkomst hoort een ontwikkelopdracht om de ambitie ‘Kinderen zo thuis mogelijk te laten opgroeien’ te realiseren. Deze ontwikkelopdracht omvat 3 opgaven:

- Altijd tijdig de meest passende oplossing voor jeugdigen
- Verantwoord en tijdig door- en uitstromen
- Innovatieve verblijfsvormen realiseren

De eerste maanden van 2022 stonden in het teken van implementatie van de nieuwe overeenkomst met ontwikkelopdracht.

Met de ontwikkelopdracht verblijf zet de regio ZOU in op samenwerking tussen de verblijfsaanbieders. Daarnaast is er 1 toegang georganiseerd voor Verblijf. Ook worden vanuit de ontwikkelopdracht gezinshuisouders en pleegouders versterkt en gefaciliteerd en andere initiatieven om door- en uitstroom van jeugdigen in verblijf te bevorderen gestimuleerd. We zetten nog steviger in op samenwerking met aanbieders om zo thuis mogelijke zorg te bieden.

Samengevat wat we het eerste half jaar 2022 hebben gerealiseerd:

1. Er is voor lokale teams 1 centrale toegang tot Verblijf georganiseerd, genaamd het KNOOPpunt welke door de 5 verblijfsaanbieders wordt bemand.
2. Overeengekomen in de overeenkomst en ontwikkelopdracht is het vroegtijdig samen oplopen van verblijfsaanbieders met lokale teams, ambulant aanbieders en informele zorg, om zo niet-passend verblijf te voorkomen en/of passend verblijf te organiseren. Gestart is met het koppelen van vaste medewerkers van het KNOOPpunt aan de lokale teams in de regio. Dit zijn specialistische professionals vanuit de verschillende verblijfsaanbieders. Alle koppels hebben de afgelopen periode kennis gemaakt met de lokale teams en afspraken gemaakt over de praktische invulling van samenwerking. De komende jaren zal de samenwerking tussen deze koppels moeten groeien en moeten leiden tot kortere lijntjes naar de meest passende inzet van ondersteuning en (verblijfs)zorg.
3. Open en transparant relatie- en contractmanagement met de verblijfsaanbieders is ingericht ten behoeve van samenwerking, monitoring, sturing en leren.
4. Om de bekendheid met pleegzorg te vergroten zijn factsheets ontwikkeld en verspreid met (praktische) informatie over pleegzorg voor maatschappelijke organisaties
5. Om meer pleegzorgouders, gezinshuisouders en steunouders te werven is er een wervingscampagne opgesteld en toegepast, welke zal worden herhaald. Dit heeft voornamelijk geleid tot meer aanmeldingen, een trend die we landelijk zien.
6. Er is een doorklikbare interactieve pdf ontwikkeld met alle gezinshuislocaties voor de 5 lokale teams, welke verder wordt verspreid.
7. Een behoeftepeiling heeft geleid tot nuttige informatie en twee buurten die potentie hebben om tot netwerkvorming te komen tussen pleegouders en gezinshuisouders, wat kan bijdragen om

het 'vol te houden'. Eerste stappen zijn gezet in het leggen van contacten, in het najaar wordt een evenement georganiseerd om dit te vergroten.

8. Om de door- en uitstroom van jeugdigen uit verblijf te bevorderen zijn gesprekken gevoerd tussen de verblijfsaanbieders, gemeenten en de kwartiermaker MOBW, wat tot zinvolle informatie-uitwisseling heeft geleid. Op casusniveau zijn vervolgens door- en uitstroombmogelijkheden verkend, welke nu in gang worden gezet maar wat meer tijd vraagt om te realiseren.

Transformatie Essentiële Functies

Sinds april 2020 hebben de 16 Utrechtse gemeenten een overeenkomst afgesloten met Yeph (samenwerkingsverband van Youké, Pluryn en 's Heerenloo) om uitvoering te geven aan de essentiële functies (EF), wat zeer specialistische verblijfsfuncties voor kinderen zijn. We zien dat het Yeph en de U16 lukt om de inzet van dit type verblijfszorg af te bouwen of te voorkomen door consultatie en advies voorafgaand een vraag tot plaatsing. Voor de kinderen voor wie deze verblijfszorg nodig blijft, wordt wel meer zorg geboden om verplaatsingen en afzonderen te voorkomen. Het gebruik neemt dus af, maar wordt daardoor wel intensiever met soms hogere kosten als gevolg. Dit volgen we goed en we onderzoeken mogelijkheden om deze ontwikkeling om te buigen.

In 2020 is er voor de transformatie van de huisvesting van de jeugdzorgplus (vastgoedtransitie), onderdeel van de EF, een bovenregionaal plan vastgesteld waarin de omvang van de jeugdzorgplusgroepen (meer dan) gehalveerd wordt: vanaf medio 2023 zijn deze niet groter dan vijf kinderen per groep. Ook zijn er op de nieuwe locatie geen separeerruimtes meer en is het vastgoed meer flexibel. In het voorjaar 2022 is een vergelijkbaar proces gelopen en wordt nu een vergelijkbaar plan opgesteld om ook het vastgoed van de driemilieuvoorzieningen te transformeren. Hiervoor zijn SPUK-middelen toegekend. Het plan treedt dit najaar in werking. Utrecht-stad is hiervoor coördinerend regio.

Resultaat

In 2022 is de wet wijziging Woonplaatsbeginsel in werking getreden. Omdat de regio Zuidoost Utrecht in Zeist en Utrechtse Heuvelrug locaties hebben waar de zorg geboden wordt, heeft deze wet een flinke administratieve impact. In juni 2022 ontvingen ca 20 jeugdigen zorg van Yeph bekostigd door gemeenten in onze regio, in december 2021 waren dit er nog ca 50. Het is nu voor Zuidoost Utrecht beter mogelijk om inzicht te krijgen in welke kinderen deze specifieke zorg nodig hebben, en hoe we zorgdragen voor goede passende uitstroom. Momenteel zijn we ook bezig met inzage in het aantal jeugdigen in verblijf tov voor de overeenkomst, vanwege het woonplaatsbeginsel zijn correcties nodig zodat een goede vergelijking mogelijk is.

Speerpunt 4. Onderwijs

“Versterkte samenwerking tussen toegang, jeugdhulp en onderwijs”

De samenwerking tussen de toegang (lokale teams), jeugdhulp en onderwijs is van groot belang voor kinderen en jongeren die de juiste ondersteuning en hulp nodig hebben, zodat problemen niet verergeren.

Regionale samenwerking passend onderwijs en jeugdhulp

In februari 2022 is er een heidag geweest met bestuurders en managers jeugd en onderwijs van de vijf gemeenten in Zuidoost Utrecht en de samenwerkingsverbanden PO/VO n.a.v. het onderzoek en adviesrapport van Oberon uit 2021. Onlangs is een projectleider aangetrokken om de uitkomsten uit eerdere onderzoeken, de heidag etc. uit te werken in een actieplan en om dat actieplan tot verdere uitvoering te brengen.

Bovenregionale aansluiting jeugdhulp – speciaal onderwijs

Gemeenten en samenwerkingsverbanden passend onderwijs uit vier Utrechtse regio's hebben in de eerste helft van 2022 een onderzoek gedaan naar de meerwaarde van bovenregionale samenwerking bij zorg in (voortgezet) speciaal onderwijs. Fase 1 van dit onderzoek betrof de verkenning van nut en noodzaak van bovenregionale samenwerking en het actualiseren van de 'startfoto', de huidige stand van zaken op de verbinding van speciaal onderwijs en specialistische jeugdhulp bovenregionaal. Op 18 mei 2022 hebben bestuurders van gemeenten en samenwerkingsverbanden vastgesteld dat bovenregionale samenwerking van meerwaarde is en ingestemd met fase 2 van dit onderzoek, waarin een bovenregionale ambitie wordt opgesteld voor de samenwerking op onderwijs en zorg, een concrete bovenregionale werkagenda wordt opgesteld en concrete scenario's worden uitgewerkt voor de inzet van collectieve financiering. Het advies over deze onderwerpen is naar verwachting medio november gereed en wordt 21 december ter besluitvorming aangeboden aan het bestuurlijk platform, waar ook bestuurders van de samenwerkingsverbanden bij aansluiten.

Bovenregionale aansluiting jeugdhulp – MBO

Ook jongeren en jongvolwassenen op MBO's hebben soms ondersteuning en zorg nodig. Deze jongeren zitten vaak in een andere gemeente/regio op school, wat het extra lastig maakt om de benodigde ondersteuning op school en thuis goed af te stemmen en de samenwerking tussen school en lokale instanties te stroomlijnen. Daarom hebben de regio's Utrecht, Zuidoost Utrecht, Lekstroom en Utrecht West de handen ineengeslagen om te onderzoeken hoe die ondersteuning en hulp op school en thuis het beste georganiseerd kan zijn, door een aantal modellen te onderzoeken en kosten en baten af te wegen. Dit onderzoek wordt in het najaar 2022 gestart en is in het voorjaar van 2023 afgerond.

Resultaat

Op regionaal niveau heeft de heidag bijgedragen aan nauwer contact tussen gemeenten en de samenwerkingsverbanden po/vo in de regio Zuidoost Utrecht en met de gezamenlijke aanstelling van een projectleider voor het actieprogramma zijn tekenen voorzichtig positief. Het is echter nog te vroeg om dit concreet te meten en in resultaten uit te drukken.

VERVOLGINZET REGIONALE NvO

In het voorgaande hebben we u meegenomen in de ambities per speerpunt van de Regionale Agenda binnen de NvO, welke inspanningen we hebben gedaan en tot welke resultaten dit heeft geleid. Uiteraard zijn er ook nog een hoop ontwikkelpunten om de ambitie en doelstellingen te behalen. Onze inspanningen hebben tot stappen vooruit geleid, maar er staat ons zeker ook nog een hoop te doen. Daar gaan we hieronder verder op in.

Doen en leren in de praktijk

De vraag en verwachting die gemeenten hebben van lokale teams én samenwerkingspartners in de jeugdhulpketen is hoog en is niet 1, 2, 3 gerealiseerd. Het is een veranderopgave. Om de transformatiedoelen die we beogen te realiseren zijn we afhankelijk van de inzet en het succes van professionals die dagelijks met kinderen, gezinnen en partners werken. Die met de voeten in de klei staan. Wat onze visie is, welke doelen we hebben en hoe we het willen: de afgelopen jaren is, met succes, heel hard gewerkt aan eenduidigheid en duidelijkheid. Visie, richtlijnen, afspraken; er is veel over gesproken en het staat allemaal op papier. Professionals zijn veelvuldig getraind. Maar papier is geduldig en overgebrachte kennis en vaardigheden vervliegen snel als we niet intensief aandacht hebben voor vertaling naar en toepassing in de praktijk. Want op de werkvloer, bij professionals die dagelijks met kinderen en gezinnen werken, moet het beklijven. En dáár willen we de komende jaren meer de focus op leggen.

Maatschappelijke uitdagingen

Daarnaast moeten we ook reëel zijn en huidige (maatschappelijke) uitdagingen onder ogen zien. Uitdagingen die de veranderopgave belemmeren omdat ze dermate invloed hebben op de werkvloer en professionals. De belangrijkste:

- De krapte op de arbeidsmarkt is momenteel erg groot, lokale teams én samenwerkingspartners kampen daardoor met wervingsproblemen, een tekort aan personeel waardoor caseload voor huidige medewerkers (te) groot is, uitval en vertrek van medewerkers hoog is en er zijn relatief veel jonge minder ervaren professionals in dienst. Onder deze omstandigheden staat het toepassen van een nieuwe werkwijze, hiervan leren en verder ontwikkelen onder druk.
- De opgave van lokale teams is sinds de start verandert en verbreed. Naast normaliseren/eigen kracht vergroten, generalist en regisseur zijn, zien we ook dat lokale teams voor steeds bredere complexere (risico)casuïstiek procesregie moeten voeren. Dat vergt extra ruimte en aandacht voor het doorontwikkelen van teams en individuele vaardigheden die passend en nodig zijn om op de ontwikkelende vraag aan te kunnen blijven sluiten. Ruimte en tijd die momenteel erg schaars zijn.
- Een aantal maatschappelijke ontwikkelingen vragen veel van onze inwoners en gezinnen. We weten allemaal dat de impact van armoede en stress op het welbevinden van burgers groot kan zijn. De huidige energiecrisis, asielcrisis, inflatie en de eerdere pandemie bijvoorbeeld leggen een groot beslag op de draaglast én draagkracht van onze kinderen, jongeren en (mede)opvoeders, met mogelijk negatieve gevolgen voor de omstandigheden waarin in het opvoeden en opgroeien plaatsvindt. We kunnen vanuit jeugdhulp en onderwijs enorm inzetten op preventie en het samen zorgdragen voor zo passend mogelijke ondersteuning en zorg, zo thuis en nabij mogelijk, als vanuit andere domeinen problemen zich op blijven stapelen heeft dit mogelijk onvoldoende effect. Het succes van onze regionale agenda jeugd-onderwijs is dus mede afhankelijk van ontwikkelingen binnen aanpalende domeinen.

Bovenstaande analyse maakt dat we, om een zo positief mogelijke bijdrage te leveren aan de gestelde ambitie en doelen, het komende anderhalf jaar zullen focussen op:

- 1. Het begeleid dóen en leren en verbeteren in de praktijk**
- 2. Het verbeteren van de benodigde randvoorwaarden voor de regionale opgave**

Landelijke ontwikkelingen

Op landelijk niveau spelen er ontwikkelingen die we nauw in de gaten houden en verbinden met de regionale opgaven. Belangrijk hierin is de Hervormingsagenda jeugd, dat als doelstelling heeft tot:

1. Betere en tijdige hulp en ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen, op de juiste plek en wanneer dit nodig is.
2. Hulp en ondersteuning worden aangeboden binnen een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

Deze onlosmakelijk verbonden doelstellingen zijn uitgewerkt in acht actielijnen:

1. De reikwijdte van de Jeugdwet wordt afgebakend, meer aandacht domein-overstijgende aanpak
2. De gemeentelijke toegang met stevige lokale teams wordt versterkt
3. Verbeteren regionale samenwerking en landelijke contractering specialistische zorg
4. Kwaliteitsverbetering en versterking zicht op effectiviteit van zorg
5. Afbouw van de residentiële jeugdhulp: inzet op zo thuis mogelijk
6. Eenvoudiger uitvoering en inkoop, aanpak negatieve effecten van marktwerking
7. Verbeteren van het inzicht in het jeugdstelsel met data en monitoring
8. Afspraken over financieel bestuurlijke verhoudingen en een meerjarig financieel kader

De doelstellingen en (reeds gerealiseerde) inzet van de regionale NvO sluit goed aan bij de doelen in de Hervormingsagenda, met name op actielijnen 1, 2, 3, 4, 5 en 6. Onze regionale inzet draagt dus al bij aan de doelstellingen die met de hervormingsagenda ook landelijk worden beoogd. De discussie over de hervormingsagenda die nog plaatsvindt gaat op dit moment vooral over de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en risico's en het belang van domeinoverstijgend hervormen. En dus niet over de inhoudelijke onderdelen, daar willen en zijn gemeenten en specifiek ook de regio ZOU al mee aan de slag.

Vervolginzet per speerpunt

Hieronder geven we aan waar we per speerpunt van de Regionale Agenda op inzetten om de focus op bovenstaande twee punten te leggen en zo een positieve bijdrage te leveren aan de gestelde doelen. Het betreft dan de inzet tot en met 2023. Deze inzet kan volledig worden gedekt uit de nog beschikbare regionale transformatiegelden en extra toegekende subsidies zoals voor netwerkpleegzorg en middels de bovenregionaal beschikbaar gestelde BEN-middelen. Daarna moeten we wederom bezien wat nodig is om de gezamenlijk gestelde doelen uit de NvO te behalen en of de beschikbare middelen voldoende zijn of moeten worden aangevuld.

Acties speerpunt 1: Versterken Lokale Teams

1. Trainingsprogramma 1G1P1R

Q4 2022 t/m Q4 2023

Doel: alle (nieuwe) professionals zijn getraind in de richtlijn 1G1P1R en hebben handvatten omtrent regie op veiligheid middels de verdiepingsmodules

Dit najaar zullen de reeds geplande trainingen en modules plaatsvinden gericht op (implementatie van) de richtlijn 1Gezin, 1Plan, 1Regisseur (1G1P1R) en de verdieping op procesregie op veiligheid in het vrijwillig kader.

Daarnaast zijn in de regio interne trainers opgeleid om de basistraining 1G1P1R te geven en blijven geven aan nieuwe medewerkers lokale teams. Onlangs is geconstateerd dat deze constructie te kwetsbaar is; het verloop van interne trainers is te groot en de kwaliteit van de basistrainingen is nu onvoldoende gewaarborgd. De coördinatoren geven er de voorkeur aan trainers in te huren om de basistrainingen voortaan te vervolgen. Vereiste is dat de training geaccrediteerd is, maar dat er wel ruimte is voor maatwerk en aansluiting op het niveau en de behoeften van nieuwe medewerkers. Op korte termijn zal daarom ingezet worden op;

- Inhuur trainers voor basistrainingen op korte en lange termijn
- Kwaliteit basistraining versterken ism trainers en vertegenwoordigers lokale teams

2. Opgave en randvoorwaarden op orde

Q1 en Q2 2023

Doel: Verstevigen van de randvoorwaarden om als lokaal team Coördinatie van Zorg conform de richtlijn 1G1P1R in een veranderende vraag en complexiteit toe te kunnen passen in de praktijk

De coördinatoren hebben het afgelopen jaar veel ingezet op het op orde krijgen van de teams (de een meer dan het ander), maar de problemen zijn in de basis onveranderd; krapte op de arbeidsmarkt en een veranderende opgave. Meer samen optrekken hierin is nodig. Tussen gemeenten en de lokale teams en tussen lokale teams onderling. Zowel op strategisch als tactisch niveau. Het komende anderhalf jaar willen we hierop zetten, door:

- a. De huidige opdracht aan en werkwijze en samenstelling van de 5 lokale teams in beeld te brengen;
- b. Op bestuurlijk- en managementniveau in gesprek te gaan over de veranderende opgave, wat de verwachtingen zijn, wat dit vraagt van lokale teams en wat lokale teams nodig hebben om aan deze opgave (deels) te kunnen voldoen (waarbij ook hier realisme op zijn plaats is). Dit doen we graag als opdrachtgevers en opdrachtnemers samen, dus met de bestuurders/managers gemeenten en lokale teams.
- c. De gesprekken moeten leiden tot een actieplan dat helpt in het komen tot de benodigde randvoorwaarden die positief bijdragen aan de opgave van lokale teams en gemeenten.
- d. Uitwisseling van succesfactoren in het werven van consultants en verminderen van uitstroom en uitval door coördinatoren;

3. Aan de slag: doen en leren adhv casuïstiek

Q4 2022 t/m Q4 2023

Doel: versterken van procesregie en het samenspel tussen samenwerkingspartners rondom complexere en meervoudige casuïstiek in de praktijk, door te oefenen en leren adhv casuïstiek

Zowel speerpunt 1, 2 als 3 gaan feitelijk over samenwerking en het samenspel rond (complexere) (veiligheids)casuïstiek, het daarin regie pakken, samen oplopen met elkaar en zo tijdig mogelijk tot een passende integrale analyse komen om daarop de meest passende ondersteuning en zorg te kunnen organiseren voor gezinnen. Met als inhoudelijke ambitie: zo normaal, nabij en thuis mogelijke hulp. De functie Coördinatie van Zorg/procesregie conform de richtlijn 1G1P1R en de afspraken met de GI en Verblijfsaanbieders zijn daarin ondersteunend, hierin zitten waardevolle hulpmiddelen om tot die passende hulp te komen. Maar in de praktijk, tussen mensen en voor inwoners/gezinnen, moeten procesregie en samen oplopen nog verder beklijven. Want alleen opschrijven, overbrengen/vertellen of bespreken 'hoe iets moet' levert tot nu toe nog niet overal de gewenste verandering in het voeren van procesregie en samen oplopen op. Het ene team en de ene professional is verder in het toepassen in de praktijk dan de ander. Maar overall is duidelijk dat er te weinig ruimte voor het oefenen en ervaren in die praktijk is, met hoe dit er dan uit ziet en wat dit dan oplevert voor gezinnen en professionals. Oefenen en ervaren adhv lopende casuïstiek, maar in een

lerende veilige omgeving, zodat goede en minder goede ervaringen gelijk omgezet kunnen worden in verbetering. Het komende anderhalf jaar willen we daarom gaan focussen op het aan de slag gaan in de praktijk, concreet adhv actuele casuïstiek, en zodoende ruimte zorgdragen voor het leren en verbeteren in procesregie en samen oplopen. Uiteraard mét de juiste begeleiding.

Begeleiding en coaching door een poule van professionals

We gaan aan de slag met casuïstiek waarbij onder regie van de procesregisseur vroegtijdig samen oplopen zinvol is om tot een integrale analyse en passend perspectiefplan (=oplossing) te komen. Dit betreft casuïstiek van gezinnen in complexe(re) situaties waarbij veel speelt. Situaties waarbij mogelijk (tijdelijk) verblijf voor kinderen nodig is, maar waar nog mogelijkheden liggen als we breed kijken en maatwerk centraal stellen. Situaties waarbij veel speelt en escalatie voorkomen dient en kan worden, maar waarbij er zeker nog geen sprake is van 'vastlopen' of urgentie. Er moet juist nog rust en ruimte zijn.

Zodoende oefenen we met en ervaren we hoe procesregie en het samen oplopen in een vroegtijdig stadium er concreet uit ziet én kunnen we het effect van een aantal werkwijzen ervaren, zoals het samen komen tot een goede analyse, het toepassen van 1G1P1R in de praktijk en het komen tot een perspectiefplan en oplossing met oog voor maatwerk.

Voor dit type casussen bieden we extra begeleiding en coaching on the job aan, op maat per team en procesregisseur. De procesregisseur geeft aan waar de behoefte ligt. De begeleiding en coaching on the job wordt geboden uit een regionale poule van professionals die reeds werkzaam zijn bij de lokale teams in ZOU en ervaring hebben in procesregie en het komen tot integrale analyses en oplossingen en de veranderopgave goed kennen. Een regionale poule van professionals die het leuk vinden om collega-professionals uit wellicht andere teams hierin te helpen, door aan te sluiten bij hun behoefte en echt tijd te hebben voor handjes, coaching, begeleiding etc. Bijvoorbeeld wanneer een casus meervoudig en ingewikkelder is en een integrale analyse en aanpak nodig is, dan kan de begeleiding bestaan uit het organiseren of voorzitten van een breed overleg waarin de procesregisseur kan meekijken of juist andersom; de begeleider kijkt mee en reflecteert samen met de procesregisseur op dit overleg. De begeleiding sluit nadrukkelijk aan op de behoeften en is echt direct van meerwaarde voor de betreffende procesregisseur en de voortgang op de casus. Het moet de procesregisseur ook geen extra werk kosten maar juist verlichten en positieve ervaringen opleveren met procesregie en samen oplopen.

Een projectleider zal de poule van professionals gaan opzetten en begeleiden. Hiervoor zal zij een nader plan uitwerken.

4. Doorontwikkeling doorbraak'tafel'

Q1 t/m Q4 2023

Doel: vaardigheden voor doorbraken in vastgelopen casuïstiek zijn breder aanwezig binnen een regionale poule van professionals uit de lokale teams

De Doorbraaktafel vormt in de regio ZOU het Regionale Expertteam (RET), welke als doel heeft om bij vastgelopen casuïstiek tot doorbraken in passende oplossingen te komen. De doorbraaktafel is in 2021 geëvalueerd en verbeterd en inmiddels worden er steeds vaker resultaten geboekt en zijn de ervaringen zeer positief. Een belangrijke succesfactor is het hebben van een onafhankelijke voorzitter die niet verbonden is aan de casuïstiek. Op dit moment wordt het succes ook in grote mate bepaald door de kwaliteiten van de huidige voorzitter en haar opgebouwde netwerk. Omdat dit kwetsbaar is willen we deze succesfactor versterken en verbreden. De hierboven genoemde regionale poule van ervaren professionals willen we daarom ook laten fungeren als **doorbraakpoule**; een team met kneitergoede voorzitters die in zeer complexe vastgelopen casuïstiek tot doorbraken weten te komen, in goed samenspel met een aantal kernpartners en flexibele schil. Zodoende blijven we ook voldoen aan de eisen en borgingsvoorwaarden van het RET, waartoe elke jeugdhulpregio verplicht is.

In 2023 willen we daarom investeren in:

- Training en coaching on the job in vaardigheden onderliggend aan de doorbraaktafel en straks regionale poule – maatwerk per persoon (zoals meelopen, trainen, coaching on the job etc.)
- Reflectie en intervisie
- Evaluatie

In 2023 willen we de huidige Doorbraaktafel in stand houden. Bovenstaande investering leidt er uiteindelijk toe dat de Doorbraaktafel in de huidige vorm niet meer nodig is. Maar voordat we hiermee stoppen willen we de vaardigheden voor het zorgdragen van doorbraken borgen in de regio, daarom evalueren we bovenstaande aan het eind van 2023. Tot die tijd willen we de huidige doorbraaktafel, voorgezeten door een onafhankelijke externe inhuur, verder verbreden en versterken zodat de regionale poule daar straks profijt van heeft. Daarom investeren we in:

- Het opfrissen en verstevigen van commitment en mandaat voor doorbraken
- Het verbreden van de flexibele schil met samenwerkingspartners van domeinen die nu gemist worden, te weten; Onderwijs VO, Huisvesting, Inkomen en mogelijk aanvullend
- Verbinding tot de landelijk vastgestelde borgingseisen en werkwijze voor landelijke doorbraakcasuïstiek

5. Handreiking voor afwegingen jeugdhulp

Q2 t/m Q4 2023

Doel: consulenten lokale teams hebben een tool in handen die hen verder helpt in het samen afwegen van passende jeugdhulp

De handreiking voor afwegingen jeugdhulp wordt in het najaar breed verspreid en toepasbaar voor professionals lokale teams. Het betreft een tool dat helpt in het afwegen en te komen tot de meest passende jeugdhulp. Halverwege 2023 worden de ervaringen met dit hulpmiddel opgehaald; wat helpt en waar liggen (nog steeds) knelpunten in het maken van afwegingen, bij zowel professionals lokale teams als samenwerkingspartners zoals onderwijs. De tweede helft van 2023 kunnen vervolgens aanpassingen/aanscherpingen worden doorgevoerd. Daarnaast zal in het voorjaar 2023 een webbased-versie van het hulpmiddel worden ontwikkeld, zodat deze makkelijker toepasbaar is voor professionals.

Acties speerpunt 2: Regie op veiligheid

Procesregie en samen oplopen is ook mbt veiligheidscasuïstiek van groot belang, en dus geldt ook voor dit speerpunt dat we steviger gaan inzetten op het begeleid doen en leren in de praktijk. Zie hiervoor speerpunt 1, actiepunt 3. Ook zullen we de rondom meldingen Veilig Thuis evalueren en adhv van de resultaten en ervaringen tot een advies komen voor een eenduidige regionale opdracht inzake veiligheidscasuïstiek mét benodigde randvoorwaarden. Zodoende zorgen we ook voor meer duidelijkheid voor de lokale teams.

6. Pilot meldingen Veilig Thuis

Q2 2022 t/m Q1 2023

Doel: advies over vervolg en eventuele borging van de nieuwe werkwijze irt meldingen VT

Daarnaast loopt de pilot waarin Veilig Thuis (VT) binnengekomen meldingen altijd rechtstreeks doorzet naar het lokale team. Deze pilot zetten we voort. Tot nu toe blijkt dat de lokale teams in staat zijn om deze nieuwe werkwijze aan te kunnen. Ook blijkt uit de cijfers dat het aantal SAVE begeleiding in de gehele regio het afgelopen half jaar aan het afnemen is. Dit wijst erop dat de lokale teams minder de begeleiding nodig hebben van SAVE en deze casuïstiek zelf oppakken. Het komende jaar evalueren we pilot en adviseren we hoe hier vervolg aan te geven.

7. Doorontwikkeling randvoorwaarden regie op veiligheid

Q1 t/m Q4 2023

Doel: de randvoorwaarden voor lokale teams om zelfstandig regie op veiligheidscasuïstiek te kunnen voeren zijn verbeterd.

De ambitie is dat lokale teams zelfstandig veiligheidscasuïstiek kunnen uitvoeren in het preventief justitieel kader. Hieronder verstaan wij ook het zelf uitvoeren van een jeugdbeschermingstafel (JBT). Hiervoor is het nodig dat wordt voldaan aan een aantal (rand)voorwaarden. Om inzicht in deze (rand)voorwaarden te krijgen is gevraagd aan de coördinatoren van de lokale teams, in samenwerking met de beleidsmedewerkers, de Zelfscan 'Werken aan veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten' in te vullen. Deze Zelfscan is ontwikkeld door de VNG en geeft inzicht in hoe een lokaal team scoort in het zelfstandig werken aan veiligheidscasuïstiek. De voorbereidingen die nodig zijn om een JBT uit te voeren, worden hier nog buiten beschouwing gelaten. Deze stap volgt hierna. De uitkomsten van deze zelfscan geven een goed inzicht in wat er per lokaal team nog nodig

is om zelfstandig te werken aan veiligheidscasuïstiek. Uit de zelfscans komen een aantal aanbevelingen naar voren, die lokaal en regionaal zijn op de pakken. De aanbevelingen die regionaal opgepakt kunnen worden zijn:

1. Aan de hand van de pilot en ontwikkelingen helpt het een heldere opdracht aan lokale teams te formuleren zodat eenduidig is hoe consultants werken aan veiligheidscasuïstiek in het vrijwillig kader.
2. Sinds de transformatie in 2015 is het werk van consultants veranderd. De vaardigheden en expertise die gevraagd worden om procesregie te voeren (1G1P1R) in veiligheidscasuïstiek zijn zwaarder dan de oorspronkelijke vaardigheden die aan de start werden gevraagd van consultants. Hierover gaan we in gesprek, zie ook speerpunt 1 en actiepunt 2.
3. Blijf investeren in de methodiek 1G1P1R zodat consultants deze werkwijze zich nog meer eigen kunnen maken (zie ook speerpunt 1, actiepunt 1).
4. Werk volgens eenzelfde risico- en veiligheidstaxatie-instrument in de regio.
5. Creëer meer uitwisseling in de regio tussen consultants die werken aan veiligheidscasuïstiek. Om op deze manier van elkaar te leren in het uitvoeren van procesregie. En om elkaar te steunen in de lastige problematiek die voorbij komt (zie ook speerpunt 1, actiepunt 3).

Acties speerpunt 3: Zo thuis mogelijk

Er is in korte tijd veel veranderd, er ligt vooral een stevige gezamenlijke ambitie en opdracht rond (specialistische) verblijfshulp. Maar beide samenwerkingsrelaties zijn nog relatief jong. De komende jaren staan daarom in het teken van het optimaliseren van de samenwerking en realiseren van de afgesproken ontwikkelopgaven. Net als voor speerpunt 1 geldt dat we ook rond speerpunt 3 meer moeten investeren in begeleid doen en leren in de praktijk, en dus zorgdragen voor inbedding van werkafspraken en samenwerking in de uitvoering. Ook willen we de gezamenlijke ambitie 'zo thuis mogelijk' versterken door samen met de benodigde samenwerkingspartner deze aan te jagen.

In 2021 en 2022 zijn nieuwe overeenkomsten voor essentiële functies en jeugdhulp verblijf geïmplementeerd. De komende jaren staan in het teken van het optimaliseren van de samenwerking en realiseren van de overeengekomen transformatieopgaven.

8. Ontwikkelopdracht jeugd verblijf

Doorlopend

Doel: voorkomen, versterken en verkorten van verblijf daar waar passend

Voor jeugd verblijf geldt dat we de ingezette weg voortzetten en blijven werken aan versterken van de samenwerking en zo thuis mogelijke zorg voor kinderen en gezinnen. Dit doen we aan de hand van de ontwikkelopdracht, waaronder blijvende inzet op;

1. Versterken Gezinsgerichte Ondersteuning
2. Project Netwerkleegzorg
3. Bevorderen door- en uitstroom verblijf
4. Relatie- en contractmanagement

Daarnaast draagt de inzet het komende anderhalf jaar zoals genoemd is bij speerpunt 1, actiepunt 3, ook bij aan de ontwikkelopdracht jeugd verblijf.

Het afgelopen jaar en vanuit het leertraject Beter Maatwerk van de vijf verblijfsaanbieders zijn daarnaast al een aantal concrete verbeterpunten aan de orde gekomen, waardoor we graag het volgende willen toevoegen:

9. Samen aanjagen van 'zo thuis mogelijke zorg'

Q4 2022 t/m Q4 2023

Doel: de ambitie 'zo thuis mogelijk' wordt meer in gezamenlijkheid door kernpartners nagestreefd en aangejaagd en de juiste condities worden geboden voor professionals om de ambitie ook waar te maken

Voor de ambitie 'zo thuis mogelijke zorg' zijn meer partners dan alleen de verblijfsaanbieders nodig. Het afgelopen jaar is gebleken hoe belangrijk het is om deze ambitie blijvend te herhalen en vooral ook breed te (blijven) delen en duiden, zodat hier ook breed op aangejaagd kan worden en we dezelfde taal leren spreken. Daarom wordt gedacht aan de volgende interventies;

- In november zal er een bijeenkomst plaatsvinden nav het project Beter Maatwerk (gesubsidieerd), een project wat is uitgevoerd naar aanleiding van de ontwikkelopdracht jeugd verblijf. We willen deze bijeenkomst benutten om de ambitie op te frissen en het benodigde samenspel adhv werkafspraken te stimuleren. Zowel op uitvoerend als bestuurlijk/managementniveau.
- Daarna willen we dit samenkomen voortzetten. We willen kwartaalbijeenkomsten organiseren met en voor partners die nodig zijn voor de ambitie 'zo thuis mogelijk', te denken aan vertegenwoordigers van de regio, het KNOOPpunt, SAVE, GGZ, YEPH, een aantal ambulant aanbieders en mogelijk ook nog andere domeinen zoals financiën, werk, inkomen en huisvesting. Met deze partners willen we de ambitie en het benodigde samenspel gezamenlijk steunen en deze (blijven) aanjagen en hierop verdiepen en doorontwikkelen. Belangrijk is dat we dit zowel op bestuurlijke en managementniveau doen als op uitvoerend niveau, en vooral ook samen. Want professionals op de werkvloer hebben ook het commitment en de juiste ruimte nodig van hun leidinggevende om de ambitie waar te kunnen maken, ook wanneer het spannend is/wordt of net niet binnen de kaders past.

10. Transformatie Essentiële Functies

Doorlopend

Doel: voorkomen, versterken en verkorten van essentiële functies daar waar passend

Voor de Essentiële Functies geldt ook dat we de ingezette weg voortzetten en blijven werken aan de transformatiedoelstellingen en de afbouw van dit type verblijfszorg. Concreet wordt de komende jaren ook hard gewerkt aan de vastgoedtransities van de jeugdzorg plus en de driemilieuvoorzieningen, waarvoor plannen zijn ingediend en welke (verder) tot uitvoering worden gebracht.

Acties speerpunt 4: Onderwijs

11. Versterking regionale samenwerking Onderwijs-jeugdhulp ZOU Q4 2022 t/m Q4 2023

Doel: gezamenlijke visie vertalen in concrete doelen en overgaan tot acties die deze doelen binnen bereik brengen

Sinds september is er samen met de samenwerkingsverbanden PO en VO een projectleider aangesteld die aan de slag gaat met de uitkomsten uit eerdere onderzoeken en de heidag dit voorjaar. Beginnend met het formuleren van een centrale breed gedragen ambitie met bijbehorende doelstellingen. Vervolgens stuurt de projectleider op concretisering van de doelstellingen middels een onderliggende opdracht per doelstelling, die belegd worden bij bestaande structuren of aanvullende werkgroepen/ontwikkelafdelingen. Deze scherpen aan en voeren uit, onder procesbegeleiding van de projectleider. De opbrengst wordt tevens geëvalueerd, waarna een advies volgt voor vervolg en borging.

12. Verkenning bovenregionale inzet jeugdhulp in speciaal onderwijs

Q4 2022

Doel: Oplossingen genereren voor de complexiteit die er op kindniveau bestaat als gevolg van verschillen in wetgeving, financiering, werkwijzen en geografische grenzen.

De opdracht bestaat uit de volgende onderdelen en randvoorwaarden:

- Formuleer een bovenregionale ambitie voor de samenwerking op onderwijs en zorg.
- Stel een gezamenlijke werkagenda op als concretisering van deze ambitie.
- Werk concrete scenario's uit voor de inzet van integraal budget.
- Lever de resultaten van fase 2 uiterlijk eind november 2022 op.

Hierbij hanteren we aantal aandachtspunten en randvoorwaarden. We lichten de inhoudelijke punten uit:

- De opdracht moet een oplossing bieden voor de complexiteit die er op kindniveau bestaat als gevolg van verschillen in wetgeving, financiering, werkwijzen en geografische grenzen. Kort gezegd: 'Bart moet geholpen zijn'.
- Landelijke ontwikkelingen, zoals de aankondiging door de staatssecretaris van VWS om collectieve financiering in wet- en regelgeving vast te leggen, dienen als kader te worden meegenomen met de uitvoering van fase 2.

- Gemeenten en samenwerkingsverbanden uit deze bovenregionale samenwerking zijn betrokken bij het onderzoek dat voorbereidt op landelijke wetgeving.
- Fase 2 is gericht op het versterken van de samenwerkingsruimte onderwijs en zorg en het beter benutten van expertise. De financiering is daarbij onderwerp van verdere uitwerking.
- Bij het uitwerken van financiële risico's moet op schoolniveau aandacht zijn voor de verbinding met eventuele andere hulp en ondersteuning in het gezin, voor een efficiënte aansluiting over en weer en voor grip op de kosten.

De aanpak bestaat uit twee onderdelen:

- Het organiseren van een drietal werksessies om een bovenregionale ambitie te formuleren en de werkagenda te vullen
- Het uitwerken van een drietal scenario's voor collectieve financiering op twee pilotscholen. De pilotscholen zijn De Rafaëlschool in Utrecht en VSO Heuvelrug College in Zeist. Deze twee scholen zijn in samenspraak met de begeleidingsgroep, aan de hand van een lijst met criteria, gekozen.

De begeleidingsgroep, bestaande uit een vertegenwoordiging van gemeenten en samenwerkingsverbanden, voorziet de projectleider van input en volgt de opdracht op de voet. De bovenregionale ambitie, werkagenda en de scenario's voor collectieve financiering worden in december bestuurlijk voorgelegd.

13. Verkenning aansluiting jeugdhulp – MBO

Q4 2022 t/m Q1 2023

Doel: Onderzoeken hoe ondersteuning en hulp op school en thuis het beste georganiseerd kunnen worden.

De regio's Utrecht Stad, Lekstroom, Zuid Oost en Utrecht West wensen in gezamenlijk opdrachtgeverschap van een nader onderzoek te kunnen bepalen hoe de ondersteuning zo dicht mogelijk bij de leefwereld van studenten op het MBO geboden kan worden wanneer deze behoefte en noodzaak er is. Dit onderzoek wordt in de vorm van een businesscase uitgevoerd.

In de businesscase komt terug:

1. De kosten/baten en effecten van het MBO-team in Utrecht Stad;
2. De kosten/baten en effecten van de Schoolmaatschappelijk Werk-variant in de regio's Lekstroom, Utrecht West en Utrecht Zuid Oost;
3. De voor- en nadelen van de huidige zorgstructuren op de MBO's in de betrokken regio's;
4. Wat er (regionaal en bovenregionaal) nodig is om de zorgstructuur te verbeteren zodat alle MBO-studenten passend en laagdrempelig worden ondersteund, ook als de studenten in een andere gemeente MBO-onderwijs volgen dan in hun eigen woongemeente.